Waldorfská střední škola Olomouc

Maturitní okruhy ze ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD

Školní rok 2026/2027

1. **Demokracie a její formy**
   - Co znamená pojem demokracie?
   - Jaký je rozdíl mezi přímou a zastupitelskou demokracií?
   - Jaké výhody a nevýhody mají jednotlivé formy?
   - Kde se v praxi uplatňuje přímá demokracie?
2. **Právní stát**
   - Co je právní stát?
   - Jaké jsou jeho základní principy?
   - Proč je důležitá nezávislost soudů?
   - Jak se právní stát liší od autoritativního režimu?
3. **Ústava ČR**
   - Jaké jsou hlavní části Ústavy?
   - Co je Listina základních práv a svobod?
   - Jaké pravomoci má prezident?
   - Jak se mění Ústava?
4. **Dělba moci**
   - Jaké složky moci rozlišujeme?
   - Jak spolu jednotlivé složky spolupracují?
   - Co je systém brzd a protivah?
   - Jak se dělba moci projevuje v ČR?
5. **Politické ideologie**
   - Co je ideologie?
   - Jaké jsou hlavní rysy liberalismu?
   - Jak se liší konzervatismus od socialismu?
   - Jaké ideologie ovlivňují současnou politiku?
6. **Evropská unie**
   - Jaké instituce tvoří EU?
   - Jaký je rozdíl mezi Evropskou komisí a Parlamentem?
   - Jak se rozhoduje o zákonech v EU?
   - Jaký vliv má EU na ČR?
7. **Občanská společnost**
   - Co je občanská společnost?
   - Jaké organizace ji tvoří?
   - Jak může občan aktivně ovlivnit dění?
   - Proč je důležitá angažovanost?
8. **Volby a volební systémy**
   - Jaké typy voleb existují?
   - Co je většinový a poměrný systém?
   - Jaký vliv má volební systém na výsledky?

- Jak probíhají volby v ČR?

9. Právo a právní normy
- Co je právní norma?
- Jaký je rozdíl mezi zákonem a vyhláškou?
- Co je právní řád?
- Jak se právní normy dělí?

10. Trestní právo
- Co je trestný čin?
- Jaké jsou druhy trestů?
- Kdo rozhoduje o vině?
- Jaký je rozdíl mezi přestupkem a trestným činem?

11. Rodinné právo
- Jak vzniká manželství?
- Jaká jsou práva a povinnosti rodičů?
- Co je péče o dítě?
- Jak probíhá rozvod?

12. Ekonomické systémy
- Jaké typy ekonomických systémů známe?
- Co je tržní ekonomika?
- Jak funguje plánovaná ekonomika?
- Jaký systém má ČR?

13. Inflace a nezaměstnanost
- Co je inflace?
- Jaké jsou její příčiny?
- Jaké typy nezaměstnanosti existují?
- Jak se měří nezaměstnanost?

14. Bankovní systém
- Co je centrální banka?
- Jaké funkce má komerční banka?
- Co je úrok?
- Jak funguje hypotéka?

15. Daně a státní rozpočet
- Jaké typy daní existují?
- Co je daň z příjmu?
- Co je deficit rozpočtu?
- Jak stát získává příjmy?

16. Antická filozofie
- Kdo byl Sokrates?
- Jaké myšlenky měl Platón?
- Co učil Aristoteles?
- Jak ovlivnili evropské myšlení?

17. Novověká filozofie
- Co znamená „myslím, tedy jsem“?
- Jaké myšlenky měl Kant?
- Co je dialektika podle Hegela?
- Jak se mění filozofie v novověku?

18. Etika a morálka
- Co je etika?
- Jaký je rozdíl mezi etikou a morálkou?
- Co je utilitarismus?

- Jak se rozhodujeme eticky?

19. Sociologie – základní pojmy

- Co je sociální role?
- Co je norma?
- Co je status?
- Jak se formuje společnost?

20. Sociální skupiny

- Co je primární skupina?
- Jak se liší od sekundární?
- Jaké vztahy v nich vznikají?
- Jak ovlivňují jedince?

21. Psychologie – osobnost

- Co tvoří osobnost?
- Jaké jsou typy temperamentu?
- Jak se osobnost vyvíjí?
- Co je charakter?

22. Motivace a potřeby

- Co je motivace?
- Jak funguje Maslowova pyramida?
- Co jsou vnitřní a vnější motivy?
- Jak se motivace projevuje?

23. Vývojová psychologie

- Jaké jsou fáze vývoje?
- Co je adolescence?
- Jak se mění psychika v dospívání?
- Jaké jsou vývojové úkoly?

24. Komunikace a konflikty

- Jaké typy komunikace známe?
- Co je aktivní naslouchání?
- Jak vzniká konflikt?
- Jak ho řešit?

25. Média a společnost

- Jaký vliv mají média?
- Co je mediální gramotnost?
- Jak se šíří informace?